

רע"פ 7313/12 - מואייד ביאדסי נ' מדינת ישראל

רע"פ 7313/12 - מואייד ביאדסי נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 7313/12

מואייד ביאדסי

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[04.04.2013]

כבוד השופט ס' ג'ובראן

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 12.07.2012 ב-ע"פ 25337-04-12 שניתן על ידי

כבוד השופטים: ר' שפירא, א' קיסרי, ע' זרנקין

בשם המבקש - עו"ד סוף-אלדין ותד

בשם המשיבה - עו"ד עדי מנחם

החלטה

לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי חיפה (ע"פ 25337-04-12, השופטים ר' שפירא, א' קיסרי ו-ע' זרנקין), מיום 12.7.2012.

המבקש הורשע ביום 19.1.2012 בבית משפט השלום חדרה (ת"פ 26051-09-09, כבוד השופט א' קפלן), בעבירות של ניהול עסק ללא רישיון (סעיפים 4 ו-14 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968) ולכלוך ברשות הרבים (סעיף 2 ו-13(ב)(1) לחוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984) (להלן: העבירה השנייה). המבקש הודה בעבירת ניהול העסק, ואילו לענין העבירה השנייה התנהל דיון הוכחות, אשר בסופו נמצא אשם גם בה. בית המשפט קבע כי המבקש ניהל עסק לפינוי פסולת בנייה, עבודות עפר ואספקת חומרי בנייה. במהלך השנים 2007 - 2008, לפחות למשך חמישה חודשים, ניהל המבקש את עסקו ללא רישיון עסק. בהמשך לכך, נקבע כי ערימות פסולת שנתגלו ביום 13.7.2007 ברשות הרבים, הושלכו על ידיו. לאחר שגילה כי נודע למשרד איכות הסביבה על ערימות הפסולת, פינה אותן. בית המשפט ביסס את הרשעתו על ראיות נסיבתיות, כאשר המסקנה היחידה העולה מהן היא אשמתו של המבקש בעבירה השנייה מעבר לספק סביר. בין הראיות הנסיבתיות שביססו את ההרשעה היו עדות של מפקח המשרד לאיכות הסביבה; תזכיר שהמפקח כתב בענין ערימות הפסולת; עדות המבקש; עדותו של אדם שזיהה כי בערימות הפסולת היו חומרי בניין שהעביר לידי המבקש על מנת שיפנה אותם, ועוד.

בגזר דינו מיום 5.3.2012, ציין בית המשפט לחומרה כי מגמת הענישה כיום היא להחמיר בעבירות מסוג זה. לקולה, ציין שהעבירה נעברה לפני כחמש שנים וכי לנאשם אין עבר פלילי. משכך, גזר בית המשפט על המבקש שלושה חודשי מאסר על תנאי, כאשר התנאי הוא כי לא יעבור במשך שלוש שנים עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים; קנס בסך 30,000 ש"ח; וחתימה על התחייבות עצמית בסך 10,000 ש"ח כי לא יעבור במשך שלוש שנים עבירה של ניהול עסק ללא רישיון.

המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה על הכרעת הדין, לעניין העבירה השנייה, ועל גזר הדין. לטענתו, אשמתו לא הוכחה מעבר לספק סביר, וזאת לאור ביסוס ההרשעה על ראיות נסיבתיות בלבד. בתוך כך, טען כי בית משפט השלום שגה במשקל שנתן לראיות הנסיבתיות, ובקביעות מהימנות העדים. לעניין גזר הדין, טען כי העונש שנגזר עליו חורג ממתחם הענישה, וכן כי לא ניתן די משקל לנסיבותיו האישיות. בנוסף, הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לצירוף ראייה חדשה - תעודות משלוח המתעדות אישורי כניסה לאתר לפינוי פסולת.

ביום 12.7.2012, דחה בית המשפט המחוזי חיפה את ערעור המבקש. ראשית, דחה בית המשפט את הבקשה לצירוף ראיות נוספות, זאת לאור כך שהמבקש לא הרים את הנטל להוכיח כי לא הייתה באפשרותו לספק את הראיה במהלך הדיון בערכאה הדיונית, וכי אין בראיות אלה כדי לשנות את הכרעת או גזר הדין של בית משפט השלום. כמו כן, דחה בית המשפט את הערעור לגופו, תוך כדי שהוא קובע כי די היה בראיות הנסיבתיות כדי לבסס את אשמתו של המבקש בעבירה השנייה מעבר לספק סביר, והוא כשל להציע "הסבר אשר יוכל לטעת ספק בליבה של הערכאה הדיונית, על מנת שניתן יהיה להתבסס על הספק כנימוק לזיכויו מאשמה" (פסק הדין, עמוד 8). בית המשפט דחה גם את טענותיו האחרות של המבקש, תוך שהוא מקבל את כל קביעותיו של בית משפט השלום. לבסוף, לעניין העונש, ציין בית המשפט כי גזר הדין איזן נכונה בין השיקולים לחומרה ולקולה.

מכאן בקשת רשות הערעור שבפניי, שנסובה על הכרעת הדין בלבד. במסגרתה חוזר המבקש על טענותיו בערעור ועל בקשתו לצירוף הראיה החדשה. בנוסף, טוען כי המקרה מצדיק מתן רשות ערעור, מאחר שהוא חורג מעניינם הפרטי של הצדדים משני טעמים. ראשית, המקרה מעלה סוגיה עקרונית לעניין מבחני הפסיקה להבאת ראיות חדשות בפני ערכאות הערעור. שנית, לטענתו, טעה בית המשפט המחוזי כאשר פסק שהנטל להציע הסבר חלופי לראיות נסיבתיות כדי להוכיח ספק סביר מוטל על הנאשם. לדידו, בסוגיה זאת קיימת פסיקה סותרת של בית משפט זה. לבסוף, טוען המבקש כי יש לקבל את בקשתו לאור שיקולי צדק ולטובת מניעת עיוות דין בעניינו.

בתגובה, טוענת המשיבה כי אין הבקשה מעלה שאלה ציבורית בעלת חשיבות כללית החורגת מעניינם הפרטי של המבקש. לטענתה, הסוגיות שהמבקש מציג כעקרוניות נדונו כבר בפני בית משפט זה פעמים רבות, הוכרעו, והמבחנים לבחינתם יושמו בפירוט ובאריכות על ידי שתי הערכאות הקודמות.

דין הבקשה להידחות. הלכה היא כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן עולה מבין טענות הצדדים טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית, החורגת מעניינם הפרטי, או אם ישנם שיקולי צדק ייחודיים (ראו: רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). אין זהו המקרה. העיון בבקשה מעלה כי מכלול טענותיו של המבקש נוגעות לעניינם הפרטי בלבד, ואין מעוררות כל סוגיה כללית חדשה. במקרה הנוכחי שקלו ודנו ארוכות שתי ערכאות בעניינם של המבקש. לגבי טענותיו העובדתיות של המבקש הנוגעות למהימנות, כידוע, ערכאת הערעור לא תתערב בנקל בממצאי מהימנות של הערכאה הדיונית, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בגלגול שלישי באותו עניין (ראו: ע"פ 2932/00 אלמקייס נ' מדינת ישראל (21.2.2001)).

הוספת ראייה בערכאת הערעור - המבחנים לעניין צירוף ראיות חדשות בערכאת הערעור נדונו והוכרעו בפסיקתו של בית משפט זה (ראו לדוגמא: ע"פ 8670/07, דהן נ' מדינת ישראל (2.9.2008); רע"פ 6306/08 חלפון נ' מדינת ישראל (11.11.2008)), ואין מקום לשוב ולבוחנם בהליך הנוכחי. אף שהמבקש מנסה להציג את בקשתו כמעוררת סוגיה כללית, החורגת מעניינו הפרטי, הרי שלמעשה הוא מבקש שהשאלה הפרטנית, האם היה מקום לקבל את הראייה החדשה, על בסיס המבחנים המקובלים בפסיקה, תבחן פעם שלישית בבית משפט זה. לבקשה זו אין מקום להיעתר. הרשעה על בסיס ראיות הנסיבתיות - ברי, כי נטל ההוכחה לקיומם של יסודות העבירה מוטל על התביעה, ועליה להראות כי הראיות הנסיבתיות המוצגות במשפט מוכיחות מעבר לספק סביר את האשם. מקום בו יכולות הראיות המוצגות במשפט להיות מוסברות באופן שונה מגרסת התביעה, אין בהן די כדי להוכיח את האשם מעבר לספק סביר. עצם קיומו של הסבר אחר מעמיד מעצמו ספק סביר לאשמה (ראו לדוגמא: ע"פ 10365/08 אלעיסווי נ' מדינת ישראל (7.3.2011); ע"פ 5927/11 הררי נ' מדינת ישראל (23.8.2012)). במצב דברים זה יבחן בית המשפט מיוזמתו את השאלה האם ניתן להסביר את הראיות הנסיבתיות שהוצגו באופן שאינו מקים עבירה. במקרה זה, וודאי יכול בית המשפט להעלות סברות אחרות לאופן ההתרחשות (ראו לדוגמא: דנ"פ 3391/95 בן-ארי נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 377 (1997); ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221 (2002); ע"פ 11331/03 קיס נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(3) 453 (2004)). יחד עם זאת, על ההסבר החלופי להיות סביר, ובית המשפט לא יידרש לבחון סברות דמיוניות ומשוללות קשר למציאות (ראו לדוגמא: ע"פ 6864/03 רוקנשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 657 (2004)). במקרה הנוכחי, בחנו שתי ערכאות את הראיות בהליך ומצאו שהן ניתנות להסבר באופן אחד בלבד, ומשכך מוכיחות את קיום העבירה. גם במישור זה, לא מצאתי שההליך מעורר קושי מיוחד ביישום ההלכות שנקבעו בבית משפט זה, או מצדיק את בחינתן של ההלכות לעניין אופן הסקת המסקנות מראיות נסיבתיות. סוף דבר, הבקשה נדחית. ניתנה היום, כ"ד בניסן התשע"ג (4.4.2013).